

Nedan finns ett urval av Överklagandenämnden för högskolans (ÖNH) beslut¹ som kan vara vägledande vid prövning om tillgodoräknande av tidigare utbildning, annan utbildning yrkesverksamhet eller annan reell kompetens.

Tillgodoräknande av examensarbete från annan utbildning/yrkesverksamhet

I ÖNH:s Beslut 2016-09-23 (reg.nr 241-1434-16) hade en student ansökt om tillgodoräknande av ett examensarbete (omvårdnad-intensivvård 15 hp) inom Specialistsjuksköterskeprogrammet som motsvarade en kurs med en annan inriktning inom programmet (examensarbete i omvårdnad-barn och ungdom 15 hp). KI menade att examensarbetet inte var relevant inom ämnesområdet barn och ungdom och att övergripande mål eller lärandemål inte kunde uppnås. KI avslag därav ansökan. ÖNH ansåg att KI hade stöd för att kräva att studenten för tillgodoräknande uppfyllde krav som hänför sig till den aktuella inriktningen på Specialistsjuksköterskeprogrammet.

Definition av student

I ÖNH:s Beslut 2008-04-11 (reg.nr 41-180-08) lämnade NN in en ansökan om tillgodoräknande till Uppsala universitet (UU). UU avslag ansökan med motiveringen att NN inte var student vid UU. NN hade varit utbytesstudent inom Erasmusprogrammet vid UU läsåret 2003-2004, och hade därefter inte varit registrerad eller tagit några poäng vid UU. UU avslag därav NN:s ansökan om tillgodoräknande. ÖNH menade att det utöver tidsaspekt, måste föreligga någon ytterligare omständighet för att en person inte längre ska anses bedriva studier. Vad ytterligare omständighet utöver tidsaspekt kan vara, ska bedömas från fall till fall. Eftersom UU inte anfört någon ytterligare omständighet utöver

---

¹ Samt Universitetskanslersämbetets (UKÄ) tillsynsbeslut. För fler avgöranden se [Avgöranden - Överklagandenämnden för högskolan](#).

tidsaspekten, undanröjde ÖNH det överklagade beslutet och återförvisade ärendet till UU för vidare handläggning.

Ansökan om tillgodoräknande

I ÖNH:s beslut 2015-09-18 (reg.nr 241-748-15), opublicerat, avvisade ett lärosäte en ansökan om tillgodoräknande. Som skäl för avvisandet uppgav lärosätet att handlingarna endast inkommit elektroniskt. ÖNH menade att det inte ställs några formkrav i HF eller annan författning på en ansökan om tillgodoräknande. Lärosätet saknade således stöd för sitt beslut att inte pröva ansökan.²

UKÄ beslut: UKÄ har vid ett flertal tillfällen haft synpunkter på att lärosäten i sina rutindokument angett att ansökan om tillgodoräknande ska göras skriftligen eller på en blankett framtagen av lärosätet. UKÄ ger uttryck för att lärosäten inte har befogenhet att bestämma hur en ansökan om tillgodoräknande ska utföras. Däremot kan lärosätena tillhandahålla särskilda blanketter och ange att blanketterna bör användas (se t.ex. rapport 2018:13 Tillsyn av regeltillämpningen på Sveriges lantbruksuniversitet, s. 10, rapport 2019:9 Tillsyn av regeltillämpningen på Kungl. Konsthögskolan, s. 10 och rapport 2019:19 Tillsyn av regeltillämpningen vid Göteborgs universitet, s. 12).³

Handläggningstid

I UKÄ:s tillsynsbeslut 2012-06-28 (reg.nr 31-00073-17), opublicerat, hade en student ansökt om tillgodoräknande och därefter inte inkommit med begärda kompletteringar. Lärosätet vidtog inga handläggningsåtgärder och något beslut fattades inte. UKÄ kritiserade lärosätet för detta och påpekade vikten av att en myndighet bevakar noga om begärda kompletteringar har inkommit, i syfte att undvika onödigt långa handläggningstider. Lärosätet angav att det i lärosätets egna rutiner angavs att ett ärende skulle handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt, och att högskolan skulle informera sökande om/när ansökan var ofullständig och i sådana fall begära in kompletteringar inom utsatt tid. UKÄ gav även kritik till lärosätet för att i

---

² UKÄ 2021: 23 Högskolornas handläggning av tillgodoräknandeärenden – en vägledning, s. 23.

³ Ibid, s. 23.

strid med lärosätets egna rutiner inte ha vidtagit åtgärd och fattat beslut i ärendet.⁴

Utbytes/utlandsstudier

I ÖNH:s beslut 2013-11-05 (reg.nr 31-335-13), opublicerat, hade en student efter avslutade utbytesstudier ansökt om tillgodoräknande vid ett lärosäte i Sverige. Lärosätet biföll delvis ansökan. Studenten överklagade beslutet till ÖNH och uppgav att lärosätet informerat studenten att alla kurser skulle tillgodoräknas. Studenten uppgav även att hen inte hade läst kurserna under utbytesstudierna om hen inte hade fått den informationen. ÖNH menade att lärosätet hade lämnat ett förhandsbesked som inte var bindande. Vidare fanns det inte några förutsättningar att tillgodoräkna studenten de kvarvarande delarna av utbytesstudierna. Beaktat studentens utsaga avseende ärendets hantering, överlämnades en kopia av beslutet från ÖNH till UKÄ. UKÄ konstaterade att beskedet som lärosätet hade lämnat i undervisningsavtalet (learning agreement) kunde tolkas av studenten som en garanti för att kurserna skulle komma att tillgodoräknas. UKÄ riktade därför kritik mot hur överenskommelsen utformats mellan student och lärosäte.⁵

Tillgodoräknanden beslutade vid andra lärosäten

I ÖNH:s beslut 2006-05-19 (reg.nr 41-329-06) hade en student ansökt hos Uppsala universitet (UU) om tillgodoräknande av kurs i förvaltningsrätt från Umeå universitet (Umu). Studenten hade varken läst eller genomfört den åberopade kursen vid Umu. Meriten hade tillkommit efter att Umu tillgodoräknat studenten annan kurs från ett annat lärosäte.

ÖNH har uttalat att i den mån en student har fått en genomförd kurs vid ett lärosäte tillgodoräknad vid ett annat lärosäte, bör en ny ansökan från studenten om tillgodoräknande vid ett tredje lärosäte prövas gentemot den utbildning som studenten faktiskt har genomfört, d.v.s. mot kursen

---

⁴ Ibid, s. 20.

⁵ Ibid, s. 40.

vid det första lärosätet. Prövningen av tillgodoräkandet bör i princip ske mot den utbildning som studenten reellt har gått igenom.